

Norges
Handikapforbund

Innspill til arbeidet med statsbudsjettet for 2021 Helse- og omsorgskomiteen

Regjeringen har lagt fram et budsjett som ikke skaper likestilling for funksjonshemmede. Vi finner kutt i det økonomiske sikkerhetsnettet, men verken ambisjoner eller satsing. Det betyr at utviklingen fortsetter å gå i feil retning og diskrimineringen fortsetter.

Regjeringen har et mål om et likestilt samfunn, der alle innbyggere kan delta og bidra til fellesskapet. Dette er et mål vi i Norges Handikapforbund slutter oss helhjertet til. Norge har fått kritikk av FN for alvorlige og systematiske brudd på menneskerettighetene overfor funksjonshemmede. Likestillingen er en utopi. Funksjonshemmede blir diskriminert. Blant annet kritiserer FN norske myndigheter for ikke å ta funksjonshemmede på alvor som fullverdige samfunnsborgere. Konsekvensen er at det ikke blir gjort nok for å sikre at funksjonshemmede har reelle muligheter til å leve selvstendig og delta i samfunnet på lik linje med andre.

For å lykkes med å skape et samfunn som innfrir funksjonshemmedes menneskerettigheter, er det nødvendig å bygge ned barrierene for deltakelse. Det trengs konkrete tiltak på mange samfunnsarenaer, og det trengs satsing med friske midler gjennom statsbudsjettet. I regjeringens forslag til statsbudsjett, forventet vi å se et krafttak for likestilling og menneskerettigheter for funksjonshemmede. Vi forventet et solid løft for universell utforming, en styrket innsats for et inkluderende arbeidsliv og, ikke minst, en opprusting av alle landets utgjengelige skoler. Vi forventet også, som et minimum, et budsjett som ivaretar det økonomiske sikkerhetsnettet som mange funksjonshemmede er avhengige av. Det vi ser, er imidlertid et budsjett som fortsetter å sette funksjonshemmede på sidelinjen og som øker ulikhetene i folks levekår.

Våre hovedkrav er:

- Et felles egenandelstak må maksimalt settes til kr 2900.
- At staten fortsatt tar sitt økonomiske ansvar for ressurskrevende tjenester.
- At den viktige satsningen på rehabilitering styrkes.
- At det gis tydelige signal til kommunene om at midlene bevilget til habilitering og avlastning til barn med nedsatt funksjonsevne skal brukes på dette.
- At foreldre til funksjonshemmede barn kan ha tilgang til sitt mindreårige barns digitale journal.

Ta gjerne kontakt med oss for mer informasjon.

Nestleder Magnhild Sørbotten, Norges Handikapforbund, mobil 916 12 875, magnhild7@gmail.com
Leder Geir Strømsholm, Landsforeningen for polioskadde, mobil 951 27 111,
geir.stromsholm@gmail.com

Felles egenandelstak

Prog.kat. 30.50 Legehjelp, legemidler mv, kap. 2752 Refusjon av egenbetaling, post 72 Felles egenandelstak.

I vårens høring foreslo HOD et felles egenandelstak på 2900 kr. Nå økes det til 3183. Det er et grunnleggende prinsipp at helse- og omsorgstjenester skal tildeles etter behov, ikke etter betalingsevne. Våre medlemmer melder stadig oftere om forverring av økonomiske levekår. Mange med nedsatt funksjonsevne har betydelige ekstrakostnader på grunn av sin funksjonsevne i tillegg til egenandelstakene. Etter diagnoselisten for fysioterapi ble fjernet i 2017, fikk vi svært mange meldinger om mennesker som måtte velge mellom legemidler og fysioterapi. Vi får fortsatt slike meldinger. Å ha råd til begge deler er viktig for å opprettholde egen helse og samfunnsdeltagelse. De som i dag har de høyeste egenandelsutgiftene vil spare på ett felles tak. For de som ikke har råd til begge typer behandling, er det viktig at et felles egenandelstaket settes lavest mulig. Vi ser ingen grunn til at dette taket skal settes høyere enn HODs forslag i vårens høring. NHF kan ikke akseptere en negativ utvikling i inntektsgapet mellom funksjonshemmede og ikke-funksjonshemmede. Et nytt felles sammenslått egenandelstak må maksimalt ligge på 2900, men kan gjerne være lavere.

- **NHF ber komiteen** sette det felles egenandelstaket til maksimalt 2900.

Habilitering og rehabilitering

Prog.kat. 10.30 Spesialisthelsetjenesten, kap. 733 Habilitering og rehabilitering

Habilitering og rehabilitering er et stort samfunnsansvar. Riktig og tidlig nok rehabilitering er svært viktig for best mulig helse og for deltagelse i arbeids-, sosial- og samfunnsniv. God habilitering og rehabilitering gir sparte kostnader på trygdeytelser, tidlig institusjonsplass, tilrettelagte boliger osv. Det er mao dyrt å ikke satse på habilitering og rehabilitering. Budsjettet viser ingen økning på habilitering og rehabilitering, utover det covid-19-relaterte engangsbeløpet på 100 mill til avlastning og habilitering til barn med nedsatt funksjonsevne.

- **NHF ber komiteen** øke satsingen på habilitering og rehabilitering.
- **NHF ber komiteen** bevilge midler til implementering av pakkeforløp hjerneslag fase 2.

Habilitering og avlastning til barn og unge med nedsatt funksjonsevne

HOD avsnitt 2.47

KMD prog.kat. 13.70 Kommunesektoren mv, kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner

Smittevernstiltakene i forbindelse med covid-19-pandemien har gitt en svært stor ekstrabelastning for barn med nedsatt funksjonsevne og deres foreldre. Våre undersøkelser viser at mange rapporterer et sterkt økt behov for både habilitering og avlastning. Regjeringen foreslår å bevilge 100 mill til dette formålet i 2021. I revidert nasjonalbudsjett ble det bevilget 75 mill til avlastningstiltak og aktivitetstiltak for barn og unge med store behov. Handikappede barns foreldreforening (HBF) har sett på bruken av midlene gitt i RNB og ser ingen tegn til at avlastningen har økt for barn og unge med nedsatt funksjonsevne.

- **NHF ber komiteen** gi tydelige føringer om at kommunene skal bruke de midlene for styrket habilitering og avlastning må gå til formålet i form av økt tjenesteproduksjon og ikke organisering av tjenestene. Vi forventer å kunne finne midlene synlig i kommunens regnskap postert riktig etter at neste år er omme.

Digital journal og den mindreårige pasientens helsetjeneste

Prog.kat. 10.00 Helse- og omsorgsdepartementet mv, kap. 701 E-helse, helseregistre mv, post 72 Nasjonale e-helseløsninger

Mange barn med nedsatt funksjonsevne har stort og sammensatt behov for helsehjelp. For foreldrene er det å ha tilgang til sitt mindreårige barns digitale journal på Helse Norge effektiviserende. Det gir bedre oversikt, letter oppfølgingen, danner grunnlag for søknader om avlastning, støttekontakt, hjelpestønad, BPA, etc, mao sikrer det at foreldrene kan ivareta sitt barns interesser .

- **NHF ber komiteen** sikre at foreldre til barn med funksjonsnedsettelse, eller alvorlig sykdom gir tilgang til sine mindreårige barns digitale journaler.

Ressurskrevende tjenester.

HOD prog.kat. 10.60 Helse- og omsorgstjenester i kommunene.

KMD programkategori 13.70, kap. 575.

Regjeringen foreslår å øke innslagspunktet, slik at kommunene betaler mer og staten mindre. Dette er en del av de statlige overføringene til kommunal sektor hvor overføring av målrettede ressurser til kommunene sikres av en kostnadsdelingen mellom stat og kommune. Dette sikrer forutsigbare finansieringsavtaler som gir innbyggere likeverdige tjenester uavhengig av bosted. NHF mener at innbyggerens rettigheter til tjenester levert av sin kommune må sikres forutsigbare finansieringsavtaler mellom stat og kommune. Dette er en viktig korreksjon til de øvrige beregninger knyttet til kostnads- og inntekstnøkne, som legger grunnlaget for overføringene til kommunal sektor. Konsekvensene av regjeringens forslag er en stimulering til bruk av institusjonslignede løsninger i stedet for tjenester i hjemmet. NHF opplever ofte at kommuner og bydeler henviser til økt innslagspunkt som årsak til at de må redusere tjenestetilbudet for mennesker med nedsatt funksjonsevne, for eksempel BPA (brukerstyrt personlig assistanse). Samfunnet må sikre tjenester som gir innbyggere rettigheter og muligheter til å kunne bo hvor de vil og med hvem de vil, i tråd men FN-konvensjonen for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

- **NHF ber komiteen** avvise regjeringens forslag.

Norges Handikapforbund, 21.10.2020.